

delse af, hvorledes det forholder sig med Arbejdsforholdene her i Landet, at negter man Pengene til en videre Bearbejdelse, saa forhindrer man derved, at der kan komme noget Udbytte af det Arbejde, der allerede er gjort. Jeg tror nu, at det Skridt, som er gjort, er en heldig Indledning til at komme til Kundskab om, hvorledes det egentlig forholder sig med Arbejderbefolkningens Tilstand her i Landet, og det anser jeg for at være det første Skridt til at gjøre noget Alvorligt for at hjælpe paa de Brøst, som maatte findes at være tilstede. Jeg skal derfor tillade mig at tilraade, at man bevilger de 5,000 Rb. og ikke stemmer for Endringsforslaget, under Nr. 91.

Th. Nielsen: Det er nærmest for at indlægge et godt Ord for de frie Skytteforeninger, at jeg har bedet om Ordet. Jeg har fra tre faa-danne Skytteforeninger modtaget en Adresse, hvori de beklage sig over, at de hverken have kunnet faae Ammunition eller Præmievaaben, eller overhovedet ere blevne delagtiggjorte i noget af de Gøder, som de saakaldte AmtsSkytteforeninger ere blevne delagtige i, og det uagtet vi i det sidste Aar have forhøiet Tilskudet til Skytteforeninger fra 4,000 til 8,000 Rb. Der er forskellige Maader, hvorpaa Skytteforeninger opstaa; jeg vil nævne to, en kunstig og en naturlig. Den naturlige kommer atter tilstede ad forskellige Veie. Jeg kan saaledes anføre, at f. Ex. i visse Egne gives der en Enkelt, som levende interesserer sig for Sagen og derfor ønsker at faae en Skytteforening bragt i Stand; at Skytteforeninger komme i Stand ad denne Veie, kan man ikke absolut misbillige; men jeg vil sige: den er noget kunstig. Dernæst kunne de ogsaa dannes paa den Maade, at man visse Steder siger: de have Skytteforeninger, baade her og der, saa ville vi ogsaa have en. Endelig kan der være en tredje Maade, at en og anden Størelse mener at kunne springe sig op i Kraft af dette; det er den Maade, som jo mindre kan billiges; alle 3 Maader maa i det Mindste siges at være kunstige. Den naturlige Maade vil være den, at de unge Karle i den paagjældende Egn ere blevne saa livlige, saa levende interesserede, dels for Drætter overhovedet, og dels for at uddannes til Fædrelandsforsvarere; og netop disse Skytteforeninger, der opstaa saaledes, som jeg vil kalde den mere naturlige, have mest Ondt ved at indordne sig under AmtsSkytteforeningerne, som atter have en Overbestyrelse eller en Centralkomite. Jeg skal ikke negte, at i Begyndelsen, da jeg hørte de frie Skytteforeningers Klager, troede jeg dem noget ubegrundede; men efterat have laest Indberetningen fra Overbestyrelsen for de danske Skytteforeninger forekommer det mig, at der er god Grund i deres Klager. Af Indberetningen ses blandt Andet, at det Hele styres af en Centralkomite, bestaaende af 9 Medlemmer, og et

Repræsentantskab, bestaaende af 23 Medlemmer — det er godt og vel 1 for hvert Amt; men ved sidste Repræsentantskab mødte der kun 10 Repræsentanter, og de, der mødte, og hvis Navne her findes, se ganske vist ikke ud til egentligt at være udgaaede af Folkets Midte, men snarere at være Røgle, som paa en Maade ere udenfor, det vil sige: de bære Præg af, vel ikke at staa udenfor Folket, men at leve og bevæge sig udenfor de Kredse, for de Steder, hvor Skyttebevægelsen nærmest hører hjemme. Naar en Skytteforening dannes naturligt, saa gaar det gjerne til paa den Maade, at de unge Mennesker samle sig af sig selv, og en Korporal eller Underkorporal, eller en Underofficer der paa Egnen bliver saa væsentlig Leder af de egentlige Døvelser. Jeg vil just ikke sige, at det er absolut nødvendigt, at noget Saadant skal finde Sted; men det er, dog forsaavidt det Naturligste. Naar man ser paa, at samtlige AmtsSkytteforeninger styres af 10 Repræsentanter og en Centralkomite paa 9 Medlemmer, saa kan jeg ikke negte, at det ser ud, som om det er enkelte Personer, der ere de egentlig Dominerende. Jeg tror derfor, at det er med fuld Ærie, at de frie Skytteforeninger have beklaget sig over, at de ere blevne tilfidsfattede. Jeg kan heller ikke se mindste Grund til, at de ikke skulle have samme Understøttelse, som de øvrige, naar de udføre deres Øjning paa en tilfredsstillende Maade. For mig have de anført — og efterat jeg har set Indberetningen fra Overbestyrelsen har jeg ikke Grund til at tvivle derom — at de ikke ville kunne finde sig i flere af de Ting, som Programmet har opstillet. Det skal dermed ikke være sagt, at de ikke kunne udføre dem; thi det er den letteste Sag af Verden at sige, at de ville udføre dem paa samme Maade som de øvrige Foreninger i Amtet, men de andre udføre dem nok ikke saa ganske, og jeg har ingen Grund til at tvivle om, at Sagen netop er den, at man ikke vil gjøre sig skyldig i en Usandhed. Den største Skytteforening, som har indgivet Besværing til mig, har godtgjort ved Vidnesbyrd fra anerkjendte Officerer, at den ikke staaar tilbage; jeg kunde derfor have været meget tilbøjelig til at tro, at det Rigtige havde været, hvilket der ogsaa forelaa Forslag om ifjor, at Skytteforeningerne fik Præmier og Ammunition tilbelte i Forhold til Stubbenedes Mængde. Jeg haaber imidlertid, at den ærede Minister — jeg har ogsaa opfattet ham saaledes — vil tage Hensyn til den Hensigt, som Flex-tallet i Udvalget har gjort, og det er i dette Haab, at jeg for min Del har undladt at stille et bestemt Forslag. Med det Samme jeg har Ordet, skal jeg tillade mig at gjøre et Par Bemærkninger overfor den sidste ærede Taler om Bevillingen til de statistiske Undersøgelser. Som det ærede Thing vil have set, er Udvalgets Flex-tal gaaet en Mellemvei, idet der er et Mindretal, der ganske vil negte det forlangte Beløb, og et